

DAAD

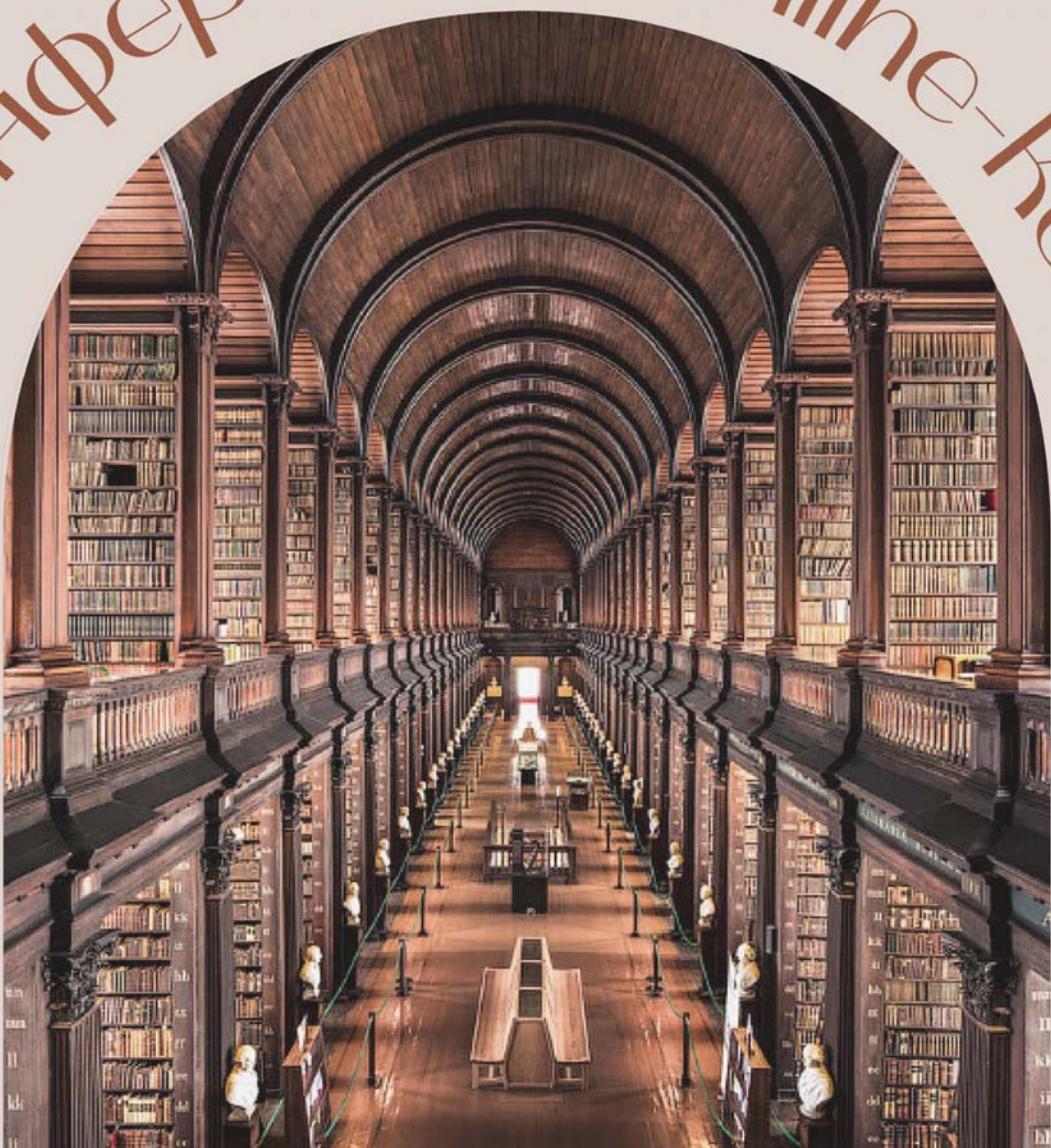
Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

ГО ЕОНУ
NGO EESU/AEDE

Онлайн-конференція Online-konferenz

НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У БАГАТОМОВНОМУ СВІТІ
У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ

DIGITALES LERNEN UND LEHREN IN DER
MEHRSPRACHIGEN WELT IN DER HEUTIGEN UKRAINE

КИЇВ, 29–30.11.2024

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

ГО ЕОНУ
NGO EESU/AEDE

НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У БАГАТОМОВНОМУ СВІТІ У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ

DIGITALES LERNEN UND LEHREN IN DER MEHRSPRACHIGEN WELT IN DER HEUTIGEN UKRAINE

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

29-30 листопада 2024 року

Київ

Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2024

УДК 37.016:81'246.3:004]:005.745

М 58

М 58

НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У БАГАТОМОВНОМУ СВІТІ У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ. *Digitales Lernen und Lehren in der deutschsprachigen Welt in der heutigen Ukraine*: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції 29-30 листопада 2024 року / упор. *С. М. Іваненко, О. В. Холоденко, О. О. Яременко-Гасюк, К. Компє, А. Ланге.* – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – 216 с.

До збірки увійшли матеріали конференції: програма, анотації до виступів доповідачів конференції; тези з викладом думок наукової спільноти щодо кола питань, пов'язаних з темою конференції. Організація наукової онлайн-конференції відбулася під патронатом ДААД і Гете-Інституту (Київ) у рамках міжнародного проєкту. Матеріали доповідей учасників конференції подаються у авторській редакції.

Матеріали можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі германістики, педагогіки, методики викладання іноземних мов, філології та дотичних до них наук.

УДК 37.016:81'246.3:004]:005.745
DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-MKfpgoe-2024>

- © Іваненко С. М. , Холоденко О. В. , Яременко-Гасюк О. О., Компє К., Ланге А., 2024
- © Автори публікацій, 2024
- © Вид-во Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, 2024

ISSN R30-05375

інформаційного впливу. До того ж подальші дослідження та практичні заходи допоможуть сформувати стійке до інформаційно-психологічних впливів покоління молодих людей, що здатне самостійно оцінювати й аналізувати полівекторні інформаційні потоки сучасності.

Використана література:

1. Artyukhov A., Volk I., Dluhopolskyi O., Mieszajkina E., Myśliwiecka A. (2023). Immersive University Model: A Tool to Increase Higher Education Competitiveness. *Sustainability*, 15 (15). URL : <https://doi.org/10.3390/su15157771>
2. Fedorov A. (2021). Media Literacy in the Digital Age: The Role of Education in the Era of Information Warfare. *Journal of Media Education*, 41 (2), c. 112-124. URL : <https://doi.org/10.1111/jme.12423>
3. Kovalenko I., & Pirogova O. (2022). Psychological Impact of Information Warfare on Youth: Strategies for Overcoming the Emotional Stress. *Psychological Studies*, 34 (4), 45-59. URL : <https://doi.org/10.13001/ps.2022.04.45>

DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-MKfpgoe-2024.45>
УДК 37.091.3:81'243]:004

Яременко-Гасюк О. О.,
*Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
м. Київ, Україна*

ДЕЯКІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Проблеми інформатизації та інформаційного забезпечення усіх видів людської діяльності є особливо нагальними і включають, в свою чергу, й процес інформатизації системи освіти, що надає можливість здобувачам освіти сформувати знання та навички, які є базисом для багатьох сучасних професій. Більше того, використання інформаційних технологій (ІТ) в освітньому процесі дає можливість розкрити значний потенціал усіх його компонентів.

Засоби ІТ є універсальним інструментом, адже можуть бути задіяні майже у всіх сферах діяльності, де застосовується різноманітні процеси опрацювання даних. Це дає можливість формувати навички використання таких технологій диференційованими засобами, які існують у змістовному наповненні навчальних дисциплін, що входять до ОП.

Науковці (Ю. Колос, Н. Сороко, Н. Мустафоева) виділяють наступні характеристики ІТ, які можна використати у іншомовному навчанні *забезпечення індивідуалізації та диференціації навчання*, що дозволяє враховувати здібності здобувачів освіти; *можливість самостійної, творчої та дослідницької діяльності*, що гарантує мотивацію пізнавальної діяльності; *наявність вільного доступу до змісту освітнього компоненту*, що уможливлює стійкий зворотний зв'язок між суб'єктами навчального процесу; *ефективне управління та надійне збереження інформації*, що дозволяє використовувати інформацію багато разів та в різних ситуаціях тощо (1, 2, 5).

Але зараз акцент робиться, в першу чергу, на практичному аспектові оволодіння іноземною мовою та залучення комунікативного потенціалу ІТ, що особливо важливо для вітчизняних здобувачів освіти, які майже не мають можливостей використовувати її у повсякденному житті.

Отже, перед викладачами постає завдання створити таке навчальне середовище, яке, поряд з традиційними засобами представлення навчального матеріалу, буде мати можливість представляти сучасні матеріали, використовуючи потенціал ІТ, що дозволить застосувати його у різних організаційних формах та диференціювати згідно вихідного рівня сформованості іншомовної компетентності. Тому, це має бути різнопривнева модель навчального середовища, яка дозволить практично опрацювати та засвоїти певний іншомовний матеріал.

Інформаційні технології дозволяють здійснювати таке навчання за допомогою різних форм:

- **Онлайн зустрічі** (ZOOM, Google Meet, Microsoft Teams тощо);
- **Онлайн-курси** (Coursera, EdX, Iversity тощо);
- **Цифрові іспити та тести** (Moodle, Google Classroom тощо);
- **Імерсивні технології** (VR, AR тощо);
- **Симулятори та тренажери** (Linguo Leo, DeLux, Platinum 2000 тощо);
- **Штучний інтелект** (AI) (Chat GPT, Chat Bot тощо).

На нашу думку, створення навчального електронного курсу “Іноземна мова” в університетській системі, де використовуються гіперпосилання на інші ресурси мережі Інтернет (зарубіжні підручники, доступ до міжнародних проектів, електронні словники та перевірочні засоби тощо) разом з переліком цифрових інструментів, які полегшують виконання завдань та дають можливість творчо опрацювати та подати результати свого пошуку є важливим елементом такої моделі.

Педагогічний дизайн середовища такого курсу повинен починатись з визначення дидактичних аспектів модульного, контекстного та діальнісного підходів та основних положень методики викладання іноземних мов для немовних спеціальностей, що включає:

- визначення актуальності та важливості теми для студента задля розробки мотиваційної складової;
- мапування загальної теми та окремого заняття разом з визначенням видів навчальної діяльності задля проектування об'єкта навчання
- визначення необхідного базового мінімуму для виконання іншомовної професійно-орієнтованої діяльності та загального об'єму навчальної інформації;
- надання багаторівневого характеру завданням та діяльності з метою адаптацію завдань до рівня здобувача освіти.

Важливим елементом такого курсу має бути можливість участі здобувачів освіти у міжнародних проектах, наприклад, Collaborative Learning – “колабораційного навчання”, який є своєрідним віртуальним обміном, і полягає у використанні інформаційних технологій для з'єднання територіально віддалених суб'єктів навчального процесу (студентів і вчителів) для віртуальних зустрічей і навчання (3, 4).

Для вивчення іноземної мови можуть бути використані також різні цифрові інструменти, наприклад, спеціалізоване програмне забезпечення з лінгвістичним спрямуванням або загальні комп’ютерні програми. Нижче надається перелік деяких цифрових інструментів, які дозволяють якісно трансформувати освітнє середовище підготовки студентів з вивчення іноземної мови.

- **LearningApps** – сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи;
- **Padlet, Linoit, board.net, Edu.Pad** – інтерактивні дошки;
- **Kahoot** – сервіс для створення інтерактивних навчальних вправ;
- **Timeline, ThingLink** – дозволяють додавати на фото текст та інтерактивні мітки;
- **Canva, Power Point** – для візуалізацій;
- **Flinga** – онлайн-середовища для спільної роботи.: Середовище мозкового штурму (Flinga Wall) Спільна дошка (Flinga Whiteboard);
- **PhET** – для інтерактивних симуляцій;
- **Glogster** – для інтерактивних презентацій;
- **Scrumlr.io** – онлайн інструмент для колабораційного навчання з інформацією у реальному часі;

Plickers – дозволяє проводити віртуальні голосування і фронтальні опитування під час навчального заняття з вивченого або поточного матеріалу в тестовій формі.

Отже, електронний навчальний курс має містити не лише навчально-методичні матеріали, а й освітні послуги, створені для організації індивідуального і групового навчання з використанням ІТ та технологій дистанційного навчання під керівництвом викладача або самостійно, що реалізується засобами і сервісами Веб 2.0.

Використана література:

1. Колос Ю. З. Формування інформаційно-технологічних компетентностей майбутніх перекладачів у процесі фахової підготовки : автореф. дис. 13.00.04. Київ, 2010.
2. Сороко Н. В. Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів філологічної спеціальності в умовах комп’ютерно орієнтованого середовища : автореф. дис. 13.00.10. Київ, 2012.
3. Belz J. A. (2003). Linguistic perspectives on the development of intercultural competence in telecollaboration. *Language Learning & Technology*, 7 (2), 68–99.
4. O'Dowd R. (2017). Virtual Exchange and internationalising the classroom. *Training Language and Culture*, 1 (4), 8-24.
5. Noila Mustafoeva. The use of multimedia technologies in teaching foreign languages. URL : <https://www.researchgate.net/publication/347257084> The use of multimedia technologies in teaching foreign languages